

สัมภาษณ์

ศาสตราจารย์ ดร. กัญญา ปราบพาล

ผู้อำนวยการสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กองบรรณาธิการภาษาปริทัศน์

Interview

1

สถาบันภาษาได้ดำเนินนโยบายเทคโนโลยีทางการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติ ระดับทบวงมหาวิทยาลัยและในระดับมหาวิทยาลัยอย่างไร?

ก่อนอื่นคงต้องมองก่อนว่าเทคโนโลยีทางการศึกษาหมายความว่าอย่างไร คำนี้มีความหมายกว้างมาก ซึ่งครอบคลุมได้ตั้งแต่การนำสื่อรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน ในสมัยก่อนสื่อที่ครูสอนภาษาคู่กันเคยคือ เทป วิทยุทัศน์ แต่ในยุคปัจจุบันเป็นโลกของคอมพิวเตอร์ ยุคของโลกาภิวัตน์ ยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศหรือ IT คำว่าเทคโนโลยีทางการศึกษาในที่นี้จึงหมายถึงสื่อที่เป็นปัจจุบันคือคอมพิวเตอร์

ในระดับประเทศ แผนพัฒนาการศึกษาของชาติก็คงต้องนำ IT มาใช้เพื่อพัฒนาประเทศได้เท่าทันกับประเทศอื่น คนไทยจึงจะอยู่ในสังคมโลกได้ ประเทศเพื่อนบ้านของเรา เช่น สิงคโปร์และมาเลเซีย ถือเอาเรื่อง IT เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาประเทศและพัฒนาบุคลากร

ส่วนในระดับทบวงมหาวิทยาลัย เป้าหมายที่ชัดเจนคือการนำ IT มาใช้ในการพัฒนาวิทยาเขตซึ่งจะได้รับประโยชน์อย่างมาก เพราะในระดับอุดมศึกษาประเทศเรายังขาดทรัพยากรบุคคล แต่สภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันอาจจะมีข้อจำกัดที่ทำให้แผนพัฒนาจะต้องชะลอลง

กลับมาดูสถานการณ์ใกล้ตัวเรามากกว่า ในระดับมหาวิทยาลัย นโยบายการศึกษาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีทางการศึกษา เท่าที่ทราบมา จุฬาย

ในเรื่องการพัฒนาบุคลากร ไม่ทราบผู้อำนวยการได้ดำเนินการไปมากน้อยแค่ไหน อย่างไร?

2

การพัฒนาบุคลากรต้องพัฒนาทุกสายไปพร้อม ๆ กัน เนื่องจากทุกสายงานต้องทำงานร่วมกัน ก็มองว่าในสาย ก ซึ่งเป็นอาจารย์ต้องมีความรู้ทางคอมพิวเตอร์อะไรบ้าง จากประสบการณ์ และจากการรับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มเทคโนโลยีทางการศึกษาของ TESOL พอจะเห็นภาพว่าอาจารย์ควรมีความรู้โปรแกรม Word Processor, Power Point, สามารถส่งและรับ e-mail ได้ เรียกข้อมูลจาก Web Sites ได้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการสอน ภาษาได้ และเขียน Web Page โดยใช้โปรแกรมที่มีอยู่แล้วได้ เท่าที่ผ่านมามีโครงการอบรมที่สถาบันเองคือ Word Processor และ Power Point ส่วนการเขียน Web Page ก็ส่งไปอบรมที่ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องของจุฬาฯ

สำหรับบุคลากรสาย ข และ ค และบุคลากรที่ช่วยงาน จะเน้นการใช้โปรแกรมตามงาน เช่น Word Processor, Power Point, Excel, SPSS เป็นต้น

เป็นแห่งแรกที่ใช้ Internet ท่านอธิการบดีท่านก่อน ศาสตราจารย์นายแพทย์ จรัส สุวรรณเวลา ท่านให้ความสำคัญสำคัญกับเรื่องภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และคอมพิวเตอร์ โดยให้หน่วยงานของจุฬาฯ พัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถทั้งสามด้านนี้ ท่านมองเห็นว่าบัณฑิตจุฬาฯ ถ้าขาดความรู้เรื่องภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ก็จะแข่งขันกับสังคมโลกไม่ได้ และในขณะที่เดียวกันก็ต้องคงเอกลักษณ์ความเป็นไทยไว้ด้วย

ในปัจจุบัน ท่านอธิการบดี ศาสตราจารย์ ดร. เทียนฉาย กีระนันทน์ ท่านให้ความสำคัญเรื่องเทคโนโลยีทางการศึกษาจะเห็นได้จากการจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ และสำนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขึ้นและท่านได้ริเริ่มนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในเรื่องการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำหรับสถาบันภาษาเองได้เล็งเห็นความสำคัญของ IT เพราะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และมองว่าทำอย่างไร จึงจะนำสื่อการเรียนการสอนนี้มาช่วยในการเรียนการสอนของเรา ขอเน้นว่าไม่ใช่มาแทนพวกเรา จึงได้มองการพัฒนาทางด้านนี้ไว้สามทางคือ

- 1.1. การพัฒนาบุคลากร
- 1.2. การจัดหาสื่อ
- 1.3. การจัดหาครุภัณฑ์

และเพื่อให้การพัฒนาทั้งสามด้านบรรลุผล จึงจัดตั้ง “ศูนย์เทคโนโลยีวิชาการ” มาดูแลเรื่องนี้

แล้วทางด้านสื่อ ไม่ทราบสถาบันภาษาได้ดำเนินการอย่างไร?

3

สำหรับด้านนี้ สถาบันภาษาได้จัดสรรงบประมาณซึ่งได้จากค่าหน่วยกิตของนิสิตเป็นสองทางคือสื่อที่จะหาไว้ให้นิสิตใช้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งที่เป็น CALL และ CD-ROM และสื่ออีกส่วนหนึ่งจะจัดไว้ให้ที่ห้องสมุด ซึ่งอาจารย์สามารถใช้ได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุด ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และที่ศูนย์เทคโนโลยีวิชาการ

ไม่ทราบทางด้านครุภัณฑ์เป็นข้อจำกัดของการนำ IT มาใช้ในการเรียนการสอนหรือไม่?

4

ที่สถาบันภาษาเองได้จัดเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ให้อาจารย์ใช้ในสถานที่ ที่กล่าวมาแล้ว จากการสำรวจปริมาณการใช้ของอาจารย์ในปัจจุบันยังเพียงพออยู่และถ้าอาจารย์อยากให้นิสิตใช้เครื่อง นิสิตสามารถใช้ได้ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ของคณะ ที่สถาบันวิทยบริการและที่ศูนย์เทคโนโลยีวิชาการของสถาบันภาษา สถาบันภาษาเองสนับสนุนให้บุคลากรมีเครื่องที่จะฝึกฝน จึงมีโครงการเงินยืมเพื่อซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และ/หรืออุปกรณ์เชื่อมต่อให้ด้วย

5

อยากทราบแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อก้าวไปสู่ความเป็นนานาชาติ?

ความเป็นนานาชาติ ขอตีความว่าอาจจะเป็น “ความคิดที่เป็นสากล” และ “ภาษาที่เป็นสากล” การจะมีความเป็นนานาชาติได้ต้องมีทั้งสองอย่าง ภาษาที่เป็นสากลที่ใช้กันมากที่สุดโดยเฉพาะทาง web sites ต่าง ๆ 80% เป็นภาษาอังกฤษ เนื่องจากสถาบันภาษาสอนภาษาอังกฤษอยู่แล้วจึงมีความเป็นสากลทางภาษาอยู่ในงาน สำหรับแนวทางที่จะพัฒนาเทคโนโลยีทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อช่วยผู้เรียนให้ก้าวไปสู่สากลสภาพ ทำได้สามแนวทางคือ

5.1. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ เลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับความสามารถและระดับของผู้เรียน ควบคู่ไปกับการวัดและประเมินผล

5.2. พัฒนาสื่อช่วยสอนขึ้นมาเองซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อ เพราะอาจารย์สถาบันภาษาคงจะเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา การจัดกิจกรรมและการวัดและประเมินผลทางภาษา

5.3. ให้นิสิตทำกิจกรรมเสริมด้วยตนเอง โดยมอบหมายให้ทำงานส่งโดยใช้ข้อมูลจาก web sites แนวทางการเรียนการสอนจะต้องคำนึงว่าอาจเป็น “paperless classroom” ผู้เรียนฝึกฝนด้วยตนเองจากสื่อคอมพิวเตอร์มากขึ้น อาจารย์เองต้องปรับทัศนคติ คือลดบทบาทจากผู้สอนลง เป็นผู้แนะนำและผู้ประเมินมากขึ้น ซึ่งตามทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาโดย Krashen ก็เสนอว่าผู้เรียนจะ “acquire” ภาษาได้ก็อยู่ที่ผู้เรียนได้สัมผัสกับภาษาบ่อย ๆ มีความชอบและภาษาที่เรียนไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป ซึ่งอาจารย์สอนภาษาควรเป็นผู้แนะนำโปรแกรมการสอนภาษาหรือ web sites ที่เหมาะสมให้ผู้เรียนได้

6

ในฐานะที่สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้มีบทบาทให้บริการวิชาการแก่ภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการวิชาการแก่อาจารย์สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย อาจารย์คิดว่าประเทศไทยควรจะมีการพัฒนาเทคโนโลยีการเรียนการสอนในทุกระดับอย่างไร?

คิดว่าควรจะมีการกำหนดแผนพัฒนาการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษร่วมกันทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เพราะคงต้องมองว่าการเรียนการสอนต้องมีความต่อเนื่อง ในส่วนของภาษาอังกฤษก็อาจจะมองว่าระดับความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในแต่ละระดับ ผู้เรียนควรมีความสามารถถึงระดับไหน เมื่อจบมหาวิทยาลัย นิสิตนักศึกษาอยู่ตรงไหนเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสากล วิธีการเรียนการสอนก็นำ IT มาช่วยสอน และเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนตามที่ได้กล่าวมาแล้ว นี่เป็นเรื่องของหลักสูตร แต่ที่สำคัญคือการพัฒนาผู้สอน ถ้าเรามีสื่อมีอุปกรณ์แต่ไม่รู้ว่าจะใช้อย่างไรก็คงไม่มีประโยชน์ หน่วยงานแต่ละระดับคงต้องมีการวางแผนพัฒนาอาจารย์เป็นระบบ สร้างกลุ่มที่จะเป็นวิทยากรกลุ่มหนึ่งก่อนแล้วขยายความรู้ต่อ ๆ ไป ก็จะมีผู้สอนที่มีความรู้ทางด้านนี้มากขึ้น

ในการบริการสังคม สถาบันภาษาได้จัดไว้สามรูปแบบคือ

6.1. การอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอนภาษา ซึ่งครูอาจารย์สามารถสมัครเข้ารับการอบรมได้ที่สถาบันภาษา

6.2. การจัดสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องนี้ อย่างหัวข้อสัมมนา ระดับชาติปีนี้นำเรื่อง “การประยุกต์ใช้สื่อในการเรียนการสอนภาษา” มาพูดคุยกัน ครูอาจารย์ที่สอน จะได้เลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละแห่ง

6.3. การบริการทางห้องสมุด สถาบันภาษากำลังทำโครงการห้องสมุดซีดีรอมทางด้านการเรียนการสอนภาษา จะทำบรรณานุกรมแบบมีคำอธิบายสั้น ๆ เกี่ยวกับซีดีรอมทางด้านนี้ เพื่อช่วยครูอาจารย์ที่สอนภาษาสามารถเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมได้

สัมภาษณ์ ผู้อำนวยการสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ปราบพาล ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จบการศึกษาปริญญาเอกจาก UNIVERSITY OF MEXICO ประเทศสหรัฐอเมริกา เคยดำรงตำแหน่งนายกสมาคมครูสอนภาษาอังกฤษแห่งประเทศไทย (มิถุนายน 2529- พฤษภาคม 2530) มีผลงานวิจัยและบทความทางด้านการเรียนการสอนและการทดสอบภาษาอังกฤษ อาทิ การสำรวจวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสามระดับของประเทศไทย ซึ่งได้รับรางวัลผลงานวิจัยดี เงินทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช ประจำปีงบประมาณ 2530 บทความเรื่อง “Communication as the Ultimate Goal of English Learning for Spanish, Chinese, Japanese and Thai Students” ลงพิมพ์ในวารสาร Journal of the Australian Federation of Modern Language Teacher’s Associations Vol. 22, No. 3 ซึ่งเป็นการเสนอผลงานที่ประเทศออสเตรเลีย บทความเรื่อง “Cooperative Learning in a Humanistic English Class” ลงพิมพ์ในวารสาร Cross Currents Vol. XVIII, No. 1 ของประเทศญี่ปุ่นและ “The Relevance of Language Testing Research in the Planning of Language Programmes” ใน ERIC ED 320 415 นอกจากนี้ ศ.ดร.กาญจนา ปราบพาล เป็นอาจารย์พิเศษ และวิทยากรให้แก่สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน กรรมการในคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการวิจัย และการออกข้อสอบในการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนต่าง ๆ ของประเทศไทย

References